

Bouwend Nederland

Vakgroep Rioleringen en Bestratingen

dé inrichters van
de Openbare Ruimte

ONDERZOEK
rioolbudgetten 2021

Verkennd Onderzoek
gemeentelijke rioolbudgetten
mei 2021

MARKTVISIE

*"Investeer slim in het
riool voor een lokale,
effectieve aanpak van
klimaatadaptatie."*

INTERESSE VAKGROEP

Wat de Vakgroep Rioleringen & Bestratingen interesseert:

1. Hoeveel geld budgetteren gemeenten in hun begroting 2021 voor onderhoud aan het riool?
2. Wordt met dit geld daadwerkelijk 'werk in de markt' gezet?
3. Welke bedragen worden gereserveerd om de buitenruimte 'klimaatbestendig' en 'waterrobuust' in te richten?

OPZET ONDERZOEK

Hoe Team Vier het onderzoek heeft uitgevoerd:

Deskresearch
50 gemeenten,
meerjarenbegrotingen
2020 t/m 2023

Telefonische interviews
10 gemeenten

Periode
november – januari 2021

ALGEMENE CONCLUSIE

Belangrijkste conclusie uit het onderzoek:

Er komt géén piek in het vervangingstempo van het riool.

Het onderhoud aan het riool wordt over steeds meer jaren verdeeld.

De variaties in levensduur van het riool variëren van 40 – 90 jaar.

Het geld dat binnenkomt is voldoende, en er blijft verder niks over. De exploitatiekosten zijn erg groot. Het budget gaat voornamelijk naar de investeringsbedragen die jaarlijks worden afbetaald. Wanneer er een riolering is gelegd dan wordt dat in 30/40 jaar afgeschreven van de begroting. Het is ook niet toegestaan om een groot budget over te houden.

Ja. Iedere 5 jaar wordt het opnieuw vastgesteld. Nu kun je misschien iets overhouden, maar als het riool aan vervanging toe is moet er ook budget voor zijn. Het budget dat over blijft wordt dus gespaard voor als riool aan vervanging toe is.

Blijft een beetje over, dit wordt gebruikt om op te potten voor eventuele beschadigingen aan het rioolnet.

Zien dat we steeds meer onderhoud hebben aan riool. Levenscyclus van riool 80-90 jaar voordat het vervangen wordt.

Conclusies rioolbudgetten

- De ontwikkeling van de gemeentelijke rioolbudgetten is stabiel.
- In 2021 wordt gemiddeld zo'n 5,5 miljoen euro geïnvesteerd in het riool en dat is een stijging van 5% ten opzichte van 2020.

	2020	2021	2022	2023
Totale opbrengst rioolheffing	€ 300.639.000 <i>basis 51 gemeenten</i>	€ 303.537.000 (49 gemeenten)	€ 131.757.000 (27 gemeenten)	€ 132.968.000 (27 gemeenten)
Stijging rioolheffing in referentiegroep t.o.v. voorgaand jaar		+3%	+1%	+1%
Investering riool	€ 231.308.000 (45 gemeenten)	€ 129.853.000 (31 gemeenten)	€ 58.918.000 (15 gemeenten)	€ 58.921.000 (15 gemeenten)
Stijging investering riool in referentiegroep t.o.v. voorgaand jaar		+5%	+0%	+0%

CONCLUSIES rioolbudgetten

Wordt met dit geld daadwerkelijk 'werk in de markt' gezet?

Ja, **65%** van de gemeenten geeft jaarlijks uit wat binnenkomt of meer dan dat.

CONCLUSIE waterrobuust inrichten

Klimaatadaptatie doen wij momenteel door het afkoppelen van wijken. Het riool wordt afgehaald van wijken zodat het water in de sloot gaat. Dat is momenteel een tijdelijk project en niet regulier.

Conclusie Waterrobuust inrichten

- Er worden in 2021 geen substantiële bedragen gereserveerd voor klimaatadaptatie.
- De verwachting is dat dit in de toekomst ook niet zal gebeuren.
- Het afkoppelen van hemelwater wordt als belangrijkste maatregel genoemd om wateroverlast te bestrijden en dat gebeurt al sinds 2009.
- Om extreme regenbuien te verwerken, overstortingen van het rioolstelsel te verminderen én regenwateroverlast te beperken zijn vergaande maatregelen nodig.

Bevinding uit het onderzoek:

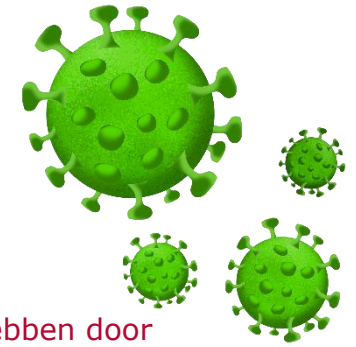
- Klimaatadaptieve maatregelen zoals herinrichting wegen, vergroening daken, aanplant extra groen, vermindering verstening etc. vallen niet onder het rioolbeleid.

De taak die onder klimaatadaptatie valt, is het afkoppelen van straten.

Gevolgen COVID-19

Gevolgen Covid 19

Bevindingen uit het onderzoek:

- Sommige lopende projecten (herinrichting/rioolvervanging) hebben door COVID-19 een langere doorlooptijd gekregen.
- In 45% van de gemeentelijke begrotingen worden geen uitspraken gedaan over het bijstellen van budgetten als gevolg van de pandemie.
- Gevolg grote financiële onzekerheid is dat sommige gemeenten zich beperken tot wettelijke zorgtaken (zoals rioolbeleid).
- Reserveringen in gemeentelijke begrotingen voor financiële risico's COVID-19 variëren van 1 ton tot 6 miljoen.

De effecten voor de begroting zijn nog niet compleet in beeld.

Nog onmogelijk om in te schatten welke financiële effecten naar voren gaan komen.

Het coronavirus houdt ons nog altijd in de greep. Wij verwachten dat het virus er ook nog in 2021 zal zijn. Is het (hopelijk) niet het virus in de vorm van besmettingen, dan zijn het wel de economische gevolgen van het virus. Op dit moment hebben wij geen goed zicht op de gevolgen van het virus op de begroting.

MARKTVISIE

Nee, dat is redelijk centraal alleen het kolken en vegen wordt uitgevoerd door de buitendienst maar betaald door de riolering. Daarnaast hebben we collega's die altijd met klimaat bezig zijn en daar zit wel samenwerking en overleg bij. Samen nemen we het initiatief en we hebben ook integraal met andere afdelingen zoals klimaat en duurzaamheid.

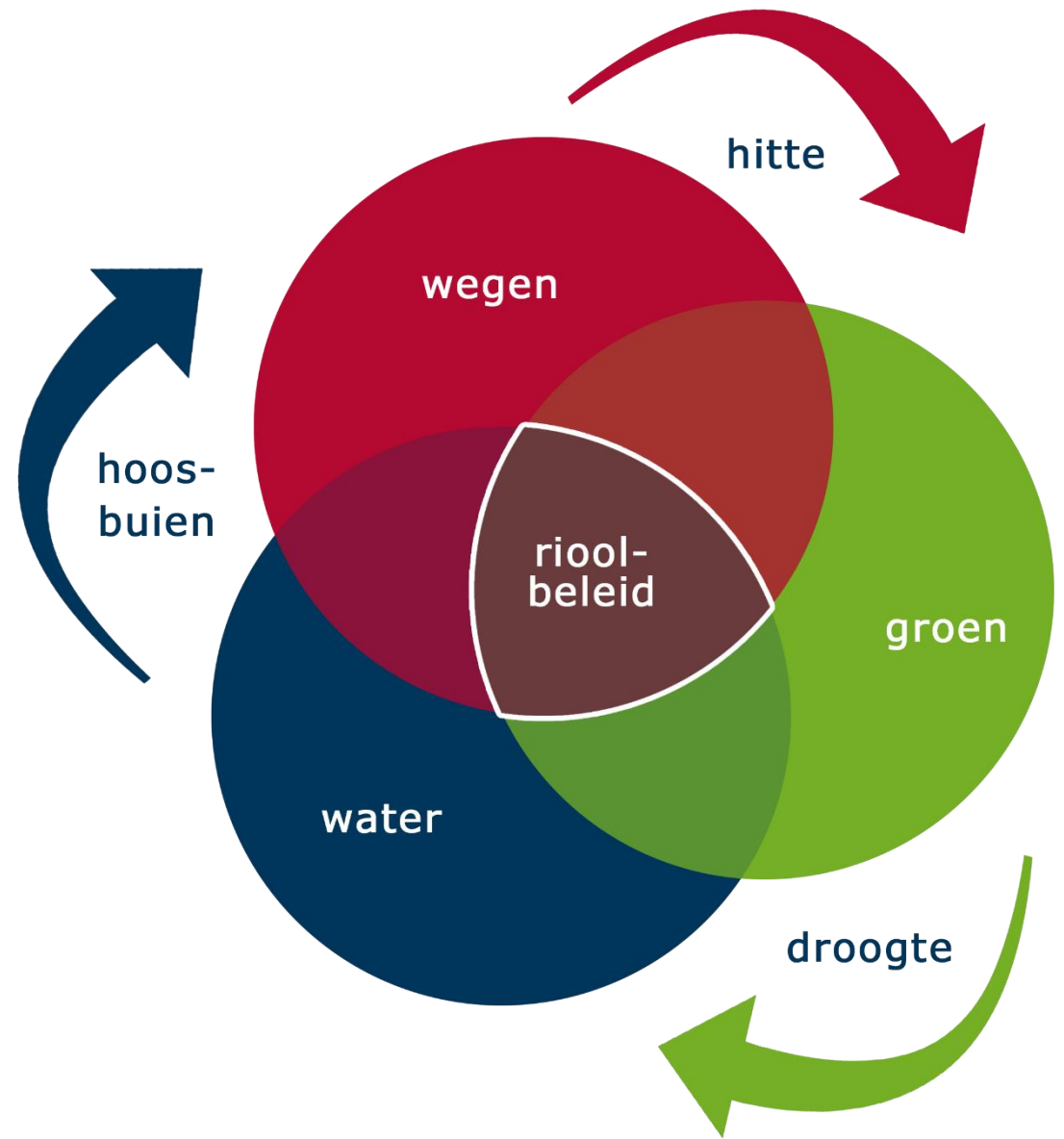

Marktvisie – Slimmer investeren in het riool

- Er is steeds meer data en kennis beschikbaar in de GWW-markt om het rioolbeheer risico-gestuurd uit te voeren.
- Koppel deze informatie over de werkelijke staat van het riool aan investeringen om de risico's van extreem wateroverlast, hitte en droogte te beheersen.
- Werk samen in bouwteams om lokaal en gericht deze knelpunten op te lossen.

De afdeling riolering werkt samen met de afdeling groen en de afdeling wegen. Wateroverlast kan bijvoorbeeld ook opgelost worden door groen te planten of de bestrating lager te leggen.

ACTIES

Extra boekjes bestellen?
Reageer voor 1 juli 2021 naar Mira Sollie:
m.sollie@bouwendnederland.nl

Breng uw (markt)ervaringen over het rioolbudget in!
De Vakgroep monitort jaarlijks de ontwikkelingen van
de gemeentelijke rioolbudgetten.

Wordt lid van onze Vakgroep en:
- Ontmoet vakbroeders
- Bezoek originele themabijeenkomsten
- Bestel onze promotiefilm: "Handige jongens Bouwen
aan hun toekomst"

Aanmeldformulier -
Bouwendnederland.nl/vereniging/vakgroepen

Bestuur Vakgroep Rioleringen & Bestratingen:
vlnr René Moerland, Jan Oomen, Jaap Crezee (voorzitter).
Onze vaste gast aan tafel is Toine Vermunt.

Concept: 11 mei 2021

Auteur: Mira Sollie

Vormgeving en fotografie: Mary Remijnse